

TRESCANT PEL SUD DE CATALUNYA

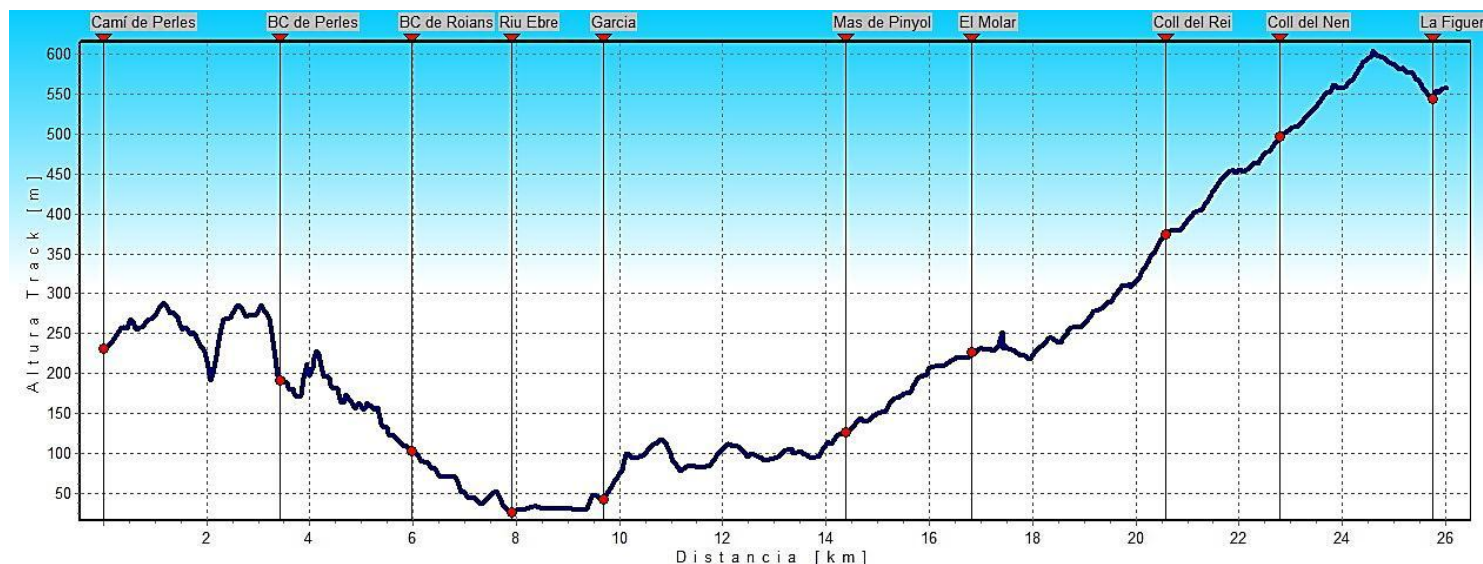
Refugi de Caro - Santuari de Pinós (GR 171)

*'Les muntanyes uneixen,
els homes divideixen'*

4ª Etapa **Sant Jeroni (Móra d'Ebre) – La Figuera** (26,100 km) *de la Ribera d'Ebre al Priorat, per terres de vi*

00,000	SANT JERONI – Cruïlla Camí de Perles (224 mts.) ⇒ Iniciem aquesta quarta etapa del GR 171 a la cruïlla entre el camí de Sant Jeroni i el camí de Perles, a tan sols 1 km. del santuari de Sant Jeroni. En aquest punt trobem els senyals del GR 171 i el seguim en lleugera pujada per la vall de Cebollot, direcció nord, cap a la vall de Roians.
00,460	Bifurcació vall de Chies (258 mts.) ⇒ Deixem a l'esquerra el camí de la vall de Chies; el GR va per la pista principal i deixa masets i pistes secundàries a ambdós costats. Seguim la pista que és l'anomenat camí de la Rovellonera.
01,520	Mas Mariano de Teófilo (251 mts.) ⇒ Deixem el mas a la dreta de la pista.
02,130	Barranc del Mas del laio (191 mts.) ⇒ Travessem el barranc i continuem per la pista.
03,640	Estret de l'Esperancet (170 mts.) ⇒ Arribem al barranc de Perles, passant pel bonic estret de l'Esperancet fins que travessem el barranc. En aquest punt s'inicia l'ascens fins a l'altra cresta. Trobem a la dreta el camí de Travessos.
04,620	Mas de Garranxa (161 mts.) ⇒ Seguim la pista principal, l'anomenada Carrerada de Perles. Deixem a l'esquerra el mas de Garranxa, i un xic més endavant, els masos de Tarumba i de cal Perxa. La pista davalla cap a la vall de Roians.
05,910	Vall de Roians (102 mts.) ⇒ El camí de Perles continua baixant pel barranc de Roians, en direcció a l'Ebre.
07,320	Pas de barca de Garcia (35 mts.) ⇒ Davant mateix tenim la derivació del pas de barca de Garcia al riu Ebre. El GR 171 gira a la dreta i es dirigeix al pont de la via del FFCC per travessar l'Ebre.
08,730	Riu Siurana (30 mts.) ⇒ Passem sota la via del FFCC i travessem el riu Siurana pel pont de la carretera C-12.
09,360	Garcia (43 mts.) ⇒ Entrem al poble pel carrer del Centre i carrer Major. Des d'aquest punt veiem la derivació del pas de barca d'aquest altre cantó del riu. Seguim per la plaça Catalunya i sortim de Garcia pel carrer de la Gatera. Al capdamunt de la vila s'alcen les restes de l'antiga església parroquial de la Nativitat de Déu. Passem per davant del cementiri.
11,480	Barranc del Rec de Bas (83 mts.) ⇒ Trobem diverses bifurcacions del camí, portant direcció nord-est, fins arribar al llit del barranc, que travessem en uns 250 metres. Passem prop dels masos de Vinyes i de Pinyol, en direcció a El Molar.
16,050	Carretera T-731 (209 mts.) ⇒ Sortim a la carretera T-731 que ens portarà al poble d'El Molar. La seguim a l'esquerra.
16,940	El Molar (227 mts.) ⇒ Entrem a la població d'El Molar, situada a la vall del riu Siurana, comarca del Priorat. L'església parroquial, dedicada a Sant Roc, és d'estil neoclàssic. Sortim d'El Molar per l'anomenat camí de les mines, on hi ha les instal·lacions d'unes mines abandonades. Travessem el barranc del Bartolí i sortim a la carretera T-732 que va a El Lloar.
18,310	Carretera T-732 (244 mts.) ⇒ El GR 171 surt a la carretera T-732, a la dreta del barranc de Santa Càndia. Anem pujant pel camí, guanyant alçada progressivament, pel costat del barranc dels Tortells.
19,550	Camí dels Tortells (294 mts.) ⇒ En una cruïlla, deixem la pista i seguim a l'esquerra el camí dels Tortells.
20,640	Coll del Rei (378 mts.) ⇒ Passem pel collet. A la dreta ens queda el mas dels Rabosins. Seguim ara l'anomenat camí dels Cirers. En una propera cruïlla, deixem a l'esquerra el camí de la Font de Mimfami, i seguim pel camí dels Cirers a la dreta.
21,890	Coll de les Malvasies (449 mts.) ⇒ Tot pujant, passem per aquest coll i a frec del mas Joaneta, a la dreta del camí.

22,670	Coll del Nen (484 mts.) ⇒ Després de passar pel mas de Petrus, a dreta del camí, arribem al coll del Nen on trobem una cruïlla de pistes. Som a la dreta de la serra de Llangossets. Seguim pujant per la pista.
24,580	Serra de Llangossets (577 mts.) ⇒ Seguim pujant per la pista de La Figuera, entre la Serra de Llangossets a la nostra esquerra, on podem veure uns repetidors, i el Cingle de les Coves a la dreta.
25,170	Dipòsit (598 mts.) ⇒ En un revolt pronunciat de la pista, trobem un dipòsit d'aigua a mà dreta.
26,100	LA FIGUERA (575 mts.) ⇒ Passem per davant del cementiri, que ens queda a mà dreta, i entrem a la vila de La Figuera pel carrer del Fossar Vell i Plaça de la Vila. Població que pertany a la comarca del Priorat, La Figuera és un poble enlairat i amb molt bona vista. Fou emmurallat i fortificat i encara es conserva algun llenç de la muralla. L'església parroquial és dedicada a Sant Martí. Final de la quarta etapa del GR 171.
DADES	Distància: 26,100 km Desnivells acumulats: + 950 m / - 610 m Dificultat: **

L'Ebre, al seu pas per García

TRESCANT PEL SUD DE CATALUNYA

Refugi de Caro - Santuari de Pinós (GR 171)

4a etapa. Sant Jeroni (Móra d'Ebre) – La Figuera (26,100 kms)

De la Ribera d'Ebre al Priorat, per terres de vi

Diumenge, dia 13 de novembre

L'autocar ens deixarà a la carretera que prové de Móra d'Ebre, i a tan sols 1 quilòmetre del Santuari de Sant Jeroni, lloc on vem acabar l'etapa anterior (256 m). En aquest punt trobem el GR 171 i el seguim en lleugera baixada cap a la vall de Roians. Deixem a l'esquerra el camí de la vall de Chies, el GR va per la pista principal i deixa masets i pistes secundàries als dos costats. Travessem el barranc de Perles, on trobem una nova cruïlla de pistes. Més endavant, passem entre dos espectaculars tallats de roca i el barranc de l'Esperancet. Ja podem veure, davant mateix, el riu Ebre, senyorial i cabalós, prop del poble de Garcia, lloc on ens dirigim.

Ara, el GR baixa pel barranc de Roians i passa sota la via del tren. A l'esquerra, hi ha la derivació del pas de barca de Garcia. Arribem finalment al riu Ebre (70 m). Hi ha la possibilitat de travessar l'Ebre pel famós pas de barca, és una variant del GR 171. No obstant, les marques principals del GR travessen l'Ebre pel passadís per a vianants que hi ha al pont de la via del FFCC. Un cop

L'Ebre, al seu pas per Garcia

travessat l'Ebre, salvem el riu Siurana, afluent d'aquest últim, pel pont de la carretera C-230. Per l'avinguda de la Ribera entrem a la població de Garcia (70 m). El topònim, ben curiós per cert, d'aquesta vila, bastida sobre un poblat ibèric, sembla remuntar-se a l'aràbic "*Carçeia*" que surt esmentat l'any 1153. Al capdamunt de la vila s'alcen les restes de l'antiga església parroquial de la *Nativitat de Déu*, destruïda durant la guerra civil. Seguim el GR pel carrer del Centre, carrer Major, Plaça Catalunya, i sortim pel carrer de la *Gatera*. Passem per davant del cementiri de Garcia, que ens queda a l'esquerra del camí, i seguim la pista que mena cap el barranc del *Rec de Bas*.

Troben diverses bifurcacions del camí, portant sempre direcció nord-est, fins arribar al llit del barranc, que travessem en uns 250 metres. Sortim a la carretera de Garcia que ens portarà al poble d'*El Molar*. Deixem a l'esquerra del camí el mas de *Pinyol* i el mas del *Severino* i entrem a la població d'*El Molar* (250 m), situat a la vall del riu Siurana, comarca del Priorat. L'església parroquial, dedicada a Sant Roc, és d'estil neoclàssic. En el municipi es descobrí, l'any 1930, el primer jaciment *hallstàtic* de Catalunya amb el poblat i la necròpolis. Sortim d'*El Molar* per l'anomenat camí de les mines, on hi ha les instal·lacions d'unes mines abandonades. Travessem la carretera T-730 d'*El Molar* a *El Lloar* i passem a frec de les runes de l'antic mas *Joaneta*, a l'esquerra del barranc dels *Tortells*. Anem pujant pel camí, guanyant alçada progressivament; passem sota una línia d'alta tensió i deixem a l'esquerra

GR 171 prop de La Figuera

l'accés a uns repetidors. El GR continua pujant fins arribar al *Mirador del Priorat de la Serra de la Figuera*, des d'on podem albirar una extensa panoràmica: els pobles de la *Morera de Montsant*, la *Vilella Alta*, la *Vilella Baixa*, *Torroja*, i les serres del *Montsant* i de *Prades*.

Finalment, arribem a la vila de *La Figuera* (575 m). Passem per davant del cementiri i entrem a la població pel carrer del *Fossar Vell* i la *Plaça de la Vila*. Població que pertany a la comarca del Priorat, La Figuera és un poble enlairat i amb molt bona vista. Fou emmurallat i fortificat i encara es conserva algun llenç de la muralla. L'església parroquial de Sant Martí data del segle XVIII, és de grans dimensions i es construí en la zona més enlairada damunt de l'antiga estructura defensiva, dita *el Castell*. A 1 quilòmetre al nord-oest del poble es troba l'ermita de *Sant Pau*, a 635 metres sobre el nivell del mar. Final de la 4ª etapa del GR 171.

La Ribera d'Ebre: Garcia

Garcia és un municipi de la Ribera d'Ebre, estès a banda i banda del riu, a la seva confluència amb el riu de Siurana, al sector N de la cubeta de Móra. Garcia limita a tramuntana amb Vinebre (aigua amunt del pas de l'Ase) i la Torre de l'Espanyol, al sector de llevant amb el Molar, el Masroig i els Guiamets, tots tres del Priorat, a migdia amb Tivissa, Móra la Nova (pel caminal de les Planes) i Móra d'Ebre (pel caminal de la Partició de Garcia), i a ponent amb Ascó. Al N del terme, el territori és accidentat a l'esquerra del riu per la serra del Tormo (523 m al cim homònim), que forma la paret oriental, dita de Comes Llargues, del congost del pas de l'Ase i que és continuada a la dreta de l'Ebre per l'alineació que culmina a la tossa de l'Àliga (484 m), al límit amb Ascó. Aquestes alineacions muntanyoses són com una prolongació vers el SW de la serra de la Llena i de la serra de Montsant.

El terme és situat a tramuntana de la cubeta de Móra a banda i banda de l'Ebre, a la seva confluència amb el riu de Siurana. El territori és solcat per diversos barrancs que tributen directament a l'Ebre, com el de Comes Llargues, el dels Morers i el del Rec de Valls, a l'esquerra del riu, i el barranc del Foc i el dels Poiassos a la dreta. Algunes partides del terme són les Tallades (on hi ha el Mas de les Tallades), els Arguetans (prop de la ribera de l'Asmà) i els Presseguers (on hi ha el Mas de Tarragó).

El terme comprèn la vila i cap de municipi de Garcia, la caseria del Mas de Senier i el santuari de Santa Magdalena. El terme és travessat per la carretera C-12, que aigua avall del riu entronca, a l'altura de Móra la Nova, amb la carretera N-420 de Tarragona a Gandesa. El tram Garcia-Móra la Nova data del 1917 i el 1926 s'inaugurà el pont sobre el riu de Siurana. De la vila surt una carretera en direcció NE, al Molar, que data del 1926. El ferrocarril de Barcelona a Madrid travessa el terme i té estació (1922) a la dreta de l'Ebre; tanmateix, no és en servei ja que les comunicacions fan més senzill utilitzar la de Móra la Nova. Encara funciona la barca per travessar l'Ebre.

La vila de Garcia és emplaçada als vessants d'un turonet (73 m) a l'esquerra de l'Ebre, entre aquest riu, el barranc del Rec de Valls i el riu de Siurana, anomenat aquí la Riera. Les cases s'esglaonen per carrers desnivellats. Són coronades pels xiprers del Calvari i per l'església parroquial i arriben prop de les aigües de l'Ebre. A la part més alta hi ha el nucli antic de la població. El lloc, segons Madoz, fou reedificat vers mitjan segle XVI. Tot i que no era emmurallada, s'entrava a la vila per tres portes. L'església parroquial antiga, que va ser molt destruïda el 1936, era dedicada a la Nativitat de Déu; en l'actualitat no té culte i resta abandonada, molt malmesa. El més important que contenia i que es perdé era el retaule que havia pertangut a la cartoixa d'Escaladei. Pintat a l'oli sobre taula, segons Ruy Fernández, era de Francesc Ribalta. La nova església parroquial va ser començada el 1949.

La vila restà fortament destruïda durant la Guerra Civil de 1936-39 ja que era propera al front on es lliurà la llarga batalla de l'Ebre. Després de la guerra, les cases mig enderrocades de la part alta s'abandonaren i la vila moderna es

formà en la part més baixa del turó. Posteriorment, algunes cases destruïdes van ésser adquirides i restaurades per estieujants.

Al lloc de Garcia, segons Carmel Biarnès, hi hagué antigament un poblat ibèric mentre que hi ha testimonis d'un hàbitat romà a la partida dels Planassos, a la dreta de l'Ebre. Els sarraïns reocuparen l'indret de l'antic poblat ibèric. El lloc aleshores depenia del valí de Siurana, però Garcia aconseguí d'independitzar-se i, fins i tot, d'adquirir a l'esmentat valí els termes de Falset i de Pradell. Garcia fou conquerida en temps de Ramon Berenguer IV per Arbert de Castellvell. El 1156 Ramon Berenguer IV, Guillem de Castellvell, Arnau de Sarrià i altres nobles donaren al monestir de Poblet llur hort i el Mas de Bas del terme de Carceia (aquest Mas de Bas, també dit del Severino, és prop del poble del Molar, antic agregat de Garcia, que a la primeria del segle XIX esdevingué municipi independent de la comarca del Priorat).

El castell de Garcia, juntament amb els de Tivissa, Móra i Marçà, tots els quals havien tingut els sarraïns, fou donat en feu a Guillem de Castellvell pel rei Alfons el Cast, el 1174. Abans del 1309 el lloc de Garcia era de la senyoria de Galceran d'Artesa. Posteriorment, Garcia passà a formar part de la baronia d'Entença, de la qual esdevingué una fortificació important, i del comtat de Prades. Diu Biarnès que les 37 cases de moriscs que hi havia el 1610 no sofriren l'expulsió gràcies a la protecció del bisbe de Tortosa, Pedro Manrique, com consta en document expedit pel notari de Tortosa Melcior Jaume Montfort el 24 d'agost d'aquest any. El lloc formà part del corregiment de Tarragona.